

Αριθμός 1908/2002

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ Γ΄

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 21 Φεβρουαρίου 2002, με την εξής σύνθεση : Γ. Σταυρόπουλος, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Γ΄ Τμήματος, Γ. Παπαμεντζελόπουλος, Ν. Μαρκουλάκης, Σύμβουλοι, Κ. Πισπιρίγκος, Π. Τσούκας, Πάρεδροι. Γραμματέας η Δ. Μουζάκη, Γραμματέας του Γ΄ Τμήματος.

Για να δικάσει την από 8 Οκτωβρίου 2001 προσφυγή: του .....ο οποίος παρέστη με τον δικηγόρο Σπ. Λάλα (Α.Μ. 7846), που τον διόρισε με πληρεξούσιο,

κατά του .....ο οποίος παρέστη με τον Ανδρ. Χαρλαύτη, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους,

και κατά της υπ΄ αριθμ. 30934/4.9.2001 αποφάσεως του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του Εισηγητή, Παρέδρου Π. Τσούκα.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τον πληρεξούσιο του προσφεύγοντος, ο οποίος ανέπτυξε και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους προσφυγής και ζήτησε να γίνει δεκτή η προσφυγή και τον αντιπρόσωπο του Υπουργού, ο οποίος ζήτησε την απόρριψή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου, και

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφθηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της υπό κρίση προσφυγής έχει καταβληθεί το κατά νόμον παράβολο (υπ΄ αριθμ. 2796924/2000 ειδικό έντυπο παραβόλου).
2. Επειδή, με την υπό κρίση προσφυγή ζητείται η εξαφάνιση α) της υπ΄ αριθμ. 30934/4.9.2001 αποφάσεως του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, με την οποία απορρίφθηκε η από 20.7.2001 προσφυγή του και ήδη προσφεύγοντος κατά της υπ΄ αριθμ. 1630/2.7.2001 αποφάσεως της Γενικής Γραμματέως της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων, με την οποία του επιβλήθηκε η πειθαρχική ποινή της εκπτώσεως από το αξίωμα του δημοτικού συμβούλου του Δήμου Πυλαρέων του Νομού Κεφαλληνίας, για παράβαση καθήκοντος από βαρεία αμέλεια που συνίστατο στη συνεχή, πέραν των τριών μηνών, απουσία του από τις συνεδριάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου.

3. Επειδή, σύμφωνα με τις § § 1, 3, 4 και 5 του άρθρου 98 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (Π.Δ. 410/1995, ΦΕΚ Α, 231) «1. Οι κοινοτικοί σύμβουλοι έχουν υποχρέωση να μετέχουν σε όλες τις συνεδριάσεις του κοινοτικού συμβουλίου και όλων των επιτροπών, στις οποίες τους έχει εκλέξει το συμβούλιο, καθώς και να εκτελούν τα λοιπά καθήκοντά τους που προβλέπει ο νόμος. Έχουν επίσης υποχρέωση, μέσα στα πλαίσια των καθηκόντων τους, να εκτελούν με επιμέλεια κάθε εργασία που τους αναθέτει νόμιμα το συμβούλιο. 2. (. . .). 3. Αν ένας σύμβουλος απουσιάζει αδικαιολόγητα από τρεις συνεχείς συνεδριάσεις του κοινοτικού συμβουλίου, μπορεί να τεθεί σε αργία και, σε περίπτωση υποτροπής, μπορεί να τιμωρηθεί με την ποινή της έκπτωσης. 4. Αν ένας σύμβουλος επιθυμεί να μην εκτελεί τις υποχρεώσεις του για διάστημα που υπερβαίνει τις τριάντα μέρες, πρέπει να έχει τη σύμφωνη γνώμη του συμβουλίου. 5. Αν ένας σύμβουλος δεν εκτελεί τις υποχρεώσεις του για διάστημα που υπερβαίνει τους τρεις μήνες, χωρίς τη σύμφωνη γνώμη του συμβουλίου, ο Περιφερειακός Διευθυντής τον κηρύσσει έκπτωτο». Εξάλλου, κατά το άρθρο 119 του ιδίου Κώδικα, οι διατάξεις, μεταξύ άλλων, και του άρθρου 98 εφαρμόζονται ανάλογα και στους δήμους, αν δεν ορίζεται διαφορετικά.

4. Επειδή, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα εξής : Στο υπ' αριθμ. 2061/3.8.2000 έγγραφο του Δημάρχου Πυλαρέων του Νομού Κεφαλληνίας προς την Περιφέρεια Ιονίων Νήσων διαλαμβάνεται ότι ο προσφεύγων «. . . απουσιάζει από τις συνεδριάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου Πυλαρέων χωρίς τη σύμφωνη γνώμη του Δημοτικού Συμβουλίου σύμφωνα με τον συνημμένο πίνακα. Αναφέρεται δε ότι, τελευταία, απουσιάζει από τέσσερες συνεχείς συνεδριάσεις (18.4.2000, 23.5.2000, 14.6.2000 και 25.7.2000) και σε διάστημα πάνω από τρεις μήνες. Επειδή ισχύουν τα αναφερόμενα στην § 5 του άρθρου 98 του Π.Δ. 410/1995 (Α, 44), παρακαλώ να προχωρήσετε στην αποκατάστασή του για την εύρυθμη λειτουργία του Δημοτικού Συμβουλίου». Εξάλλου, από τον προμνησθέντα πίνακα προκύπτει ότι ο προσφεύγων κατά το μεν έτος 1999 απουσίασε από τις συνεδριάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου Πυλαρέων, οι οποίες είχαν πραγματοποιηθεί στις 28.2, 8.3, 4.5., 25.5, 28.6, 31.8, 20.9, 5.10, 13.12, 18.12, 21.12 και 30.12, κατά το δε έτος 2000 απουσίασε κατά τις προμνησθείσες 18.4, 23.5, 14.6 και 25.7 καθώς και κατά τις από 14.1 και 7.3 συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου. Εν συνεχεία, με το υπ' αριθμ. 4326/27.9.2000 έγγραφό του, ο Διευθυντής της Διευθύνσεως Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Διοίκησης, επικαλούμενος το προμνησθέν υπ' αριθμ. 2061/3.8.2000 έγγραφο του Δημάρχου Πυλαρέων, εκάλεσε τον προσφεύγοντα να απολογηθεί για το πειθαρχικό αδίκημα της απουσίας του «. . . από τρεις και πλέον συνεδριάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου και συγκεκριμένα την 18.4.2000, 23.5.2000, 14.6.2000 και 25.7.2000 και χρονικό διάστημα πλέον των τριών μηνών». Με την από 9.10.2000 (υπ' αριθμ. πρωτ. 4326/10.10.2000) έγγραφη απολογία του, ο προσφεύγων παρέθεσε τους λόγους για τους οποίους απουσίασε από τις εν λόγω συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου. Ακολούθησε η υπ' αριθμ. 2/7.3.2001 γνωμοδότηση του κατ' άρθρον 185 § 2 ΔΚΚ Συμβουλίου, το οποίο, κατ' αποδοχήν της γνώμης του εισηγητή, ομόφωνα απεφάνθη υπέρ της έκπτώσεως του προσφεύγοντος από το αξίωμα του δημοτικού συμβούλου κατ' εφαρμογήν του άρθρου 98 § 5 ΔΚΚ για τον λόγο ότι «. . . έχει απουσιάσει επανειλημμένα αδικαιολόγητα από τις συνεδριάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου επί συνεχείς φορές

και πλέον των τριών συνεχών απουσιών για κάθε φορά. Συγκεκριμένα για το έτος 1999 απουσίασε (α) στις από 4/5, 25/5 και 28/6 συνεχόμενες συνεδριάσεις, (β) στις από 31/8, 20/9 και 5/10 συνεχόμενες συνεδριάσεις, (γ) στις από 13/12, 18/12, 21/12 και 30/12 συνεχόμενες, καθώς και σε άλλες συνεδριάσεις, δηλαδή σε σύνολο είκοσι δύο (22) συνεδριάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου για το έτος 1999 απουσίασε αδικαιολόγητα στις δώδεκα (12). Επίσης, για το έτος 2000 και μέχρι στις 25.7.2000 απουσίασε στις 18/4, 23/5, 14/6 και 25/7 συνεχόμενες, καθώς και σε άλλες μεμονομένες, δηλαδή σε σύνολο εννέα (9) συνεδριάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου για το έτος 2000 (μέχρι 25.7.2000) απουσίασε αδικαιολόγητα στις έξι (6)». Κατόπιν τούτων, η μεν Γενική Γραμματεία Ιονίων Νήσων, υιοθετώντας το περιεχόμενο της γνωμοδοτήσεως αυτής, προέβη στην έκδοση της υπ' αριθμ. 1630/2.7.2001 πράξεως, με την οποία επέβαλε στον προσφεύγοντα την πειθαρχική ποινή της εκπτώσεως από το αξίωμα του δημοτικού συμβούλου με την αιτιολογία ότι « . . . δεν εκτελούσε τις υποχρεώσεις του ως δημοτικός σύμβουλος για χρονικό διάστημα πέραν των τριών συνεχών συνεδριάσεων κατά το έτος 1999 και το έτος 2000 και πέραν των τριών μηνών το έτος 2000». Προσφυγή του ήδη προσφεύγοντος (υπ' αριθμ. πρωτ. 3322/20.7.2001) κατά της πράξεως αυτής ενώπιον του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης απορρίφθηκε με την ήδη προσβαλλόμενη πράξη και με την αιτιολογία ότι «. . . όπως διαπιστώνεται από τον φάκελο της υπόθεσης ο Δημοτικός Σύμβουλος του Δήμου Πυλαρέων απουσίαζε από τις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου πέραν των χρονικών ορίων που τίθενται από τις διατάξεις του άρθρου 98 του ΔΚΚ χωρίς την σύμφωνη γνώμη του δημοτικού συμβουλίου».

5. Επειδή, κατά την έννοια της προπαρατεθείσης διατάξεως της § 5 του άρθρου 98 του ΔΚΚ, ως υποχρεώσεις, των οποίων η μη εκτέλεση από δημοτικό ή κοινοτικό σύμβουλο για διάστημα υπερβαίνουν τους τρεις μήνες επιφέρει την έκπτωσή του, νοούνται οι πάσης φύσεως υποχρεώσεις του δημοτικού ή κοινοτικού συμβούλου, περί των οποίων προβλέπει η προπαρατεθείσα § 1 του ίδιου άρθρου 98 και στις οποίες περιλαμβάνεται και η υποχρέωσή του να μετέχει σε όλες τις συνεδριάσεις του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, ακόμα και όταν η υποχρέωση αυτή είναι η μόνη την οποία υπέχει ο απουσιάζων δημοτικός ή κοινοτικός σύμβουλος.

6. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, ο προσφεύγων – ο οποίος δεν προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, ούτε ο ίδιος ισχυρίζεται ότι είχε αναλάβει και άλλες υποχρεώσεις πέραν εκείνης να συμμετέχει σε όλες τις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου – απουσίασε κατά το έτος 2000 (από τέσσερις συνεχείς συνεδριάσεις : 18.4, 23.5, 14.6 και 25.7.2000) για διάστημα που υπερβαίνει τους τρεις μήνες χωρίς τη σύμφωνη γνώμη του δημοτικού συμβουλίου. Συνεπώς, εν όψει τούτου και της προεκτεθείσης εννοίας της διατάξεως της § 5 του άρθρου 98 ΔΚΚ νομίμως εκδόθηκαν, κατ' εφαρμογήν τής διατάξεως αυτής, οι προσβαλλόμενες πράξεις, είναι δε απορριπτέος ο προβαλλόμενος με την υπό κρίση προσφυγή λόγος, κατά τον οποίο δεν ήταν εφαρμοστέα, εν προκειμένω, η § 5 του άρθρου 98 αλλά η § 3 του ίδιου άρθρου, διότι, κατά τα εκτεθέντα, συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής εν προκειμένω της § 5 του άρθρου 98 του ΔΚΚ (μη εκτέλεση των πάσης φύσεως υποχρεώσεων για διάστημα που υπερβαίνει τους τρεις μήνες, χωρίς τη σύμφωνη γνώμη του συμβουλίου) και όχι μόνο εκείνες της § 3 του ίδιου άρθρου 98

του εν λόγω νόμου (αδικαιολόγητη απουσία από τρεις συνεχόμενες συνεδριάσεις του συμβουλίου).

7. Επειδή, προβάλλεται ότι η προσβαλλόμενη πράξη του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 185 του ΔΚΚ εκδόθηκε, χωρίς, προηγουμένως, ο προσφεύγων να κληθεί σε απολογία για τις απουσίες του από συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου κατά το έτος 1999, και γενικότερα για τη μη εκτέλεση των πέραν της συμμετοχής του στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου, υποχρεώσεών του, ή για παράβαση καθήκοντος. Ο λόγος, όμως, αυτός της κρινομένης προσφυγής, κατά το μέρος που αναφέρεται στις απουσίες του προσφεύγοντος κατά το έτος 1999, είναι απορριπτέος ως αλυσιτελής, δεδομένου ότι αρκεί για την σε αυτόν επιβολή της πειθαρχικής ποινής της εκπτώσεως η χωρίς τη «σύμφωνη γνώμη» του Δημοτικού Συμβουλίου μη εκτέλεση των πάσης φύσεως υποχρεώσεών του για διάστημα που υπερβαίνει τους τρεις μήνες από το έτος 2000. Κατά το μέρος, δε, που ο λόγος αναφέρεται στις απουσίες του προσφεύγοντος κατά το έτος 2000, είναι απορριπτέος ως αβάσιμος, διότι από το μεν υπ' αριθμ. 4326/27.9.2000 έγγραφο της Γενικής Γραμματέως της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων προκύπτει ότι ο προσφεύγων εκλήθη να απολογηθεί για τις χωρίς τη «σύμφωνη γνώμη» του δημοτικού συμβουλίου απουσίες του κατά τις συνεχείς συνεδριάσεις του στις 18.4, 23.5, 14.6 και 25.7.2000, από το δε «υπόμνημα» του, της 9.10.2000, προς τον Διευθυντή Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Διοίκησης της Γενικής Γραμματείας της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων προκύπτει ότι ο προσφεύγων απολογήθηκε για τις απουσίες αυτές, οι οποίες, όπως εξετέθη σε προηγούμενη σκέψη, στοιχειοθετούν, καθ' εαυτές, την κατά την § 5 του άρθρου 98 ΔΚΚ μη εκτέλεση των πάσης φύσεως υποχρεώσεών του για διάστημα που υπερβαίνει τους τρεις μήνες.

8. Επειδή, είναι απορριπτέοι ως αναποδείκτως προβαλλόμενοι ισχυρισμοί του προσφεύγοντος, με τους οποίους επιχειρείται να δικαιολογηθεί η απουσία του κατά τις επίδικες συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου του έτους 2000. Ειδικότερα, ο προσφεύγων προβάλλει ότι στη συνεδρίαση της 18.4.2000 δεν παρέστη λόγω εκτάκτων εργασιών προετοιμασίας του καταστήματός του (καφετέριας), για την απουσία του δε αυτή είχε ενημερώσει εγκαίρως τον Πρόεδρο του Δημοτικού Συμβουλίου στη συνεδρίαση της 23.5.2000 δεν παρέστη διότι, ενώ ευρίσκετο στην Αθήνα εκδηλώθηκαν εξανθήματα στο πρόσωπο και το σώμα του για τα οποία έτυχε ειδικής ιατρικής φροντίδας και τα οποία τον εμπόδισαν να μεταβεί εγκαίρως στην Κεφαλονιά? στη συνεδρίαση της 14.6.2000 δεν παρέστη διότι η αιφνίδια αποχώρηση της μοναδικής υπαλλήλου του, που είχε την ευθύνη λειτουργίας και του ταμείου, τον ανάγκασε να παραμείνει προς αντικατάστασή της. Τέλος, στην συνεδρίαση της 25.7.2000 δεν παρέστη διότι αιφνίδιος έλεγχος της Υγειονομικής Υπηρεσίας στο κατάστημά του τον ανάγκασε να αποχωρήσει από το Δημαρχείο λίγο πριν την έναρξη της συνεδριάσεως του δημοτικού συμβουλίου. Οι ισχυρισμοί, όμως, αυτοί του προσφεύγοντος είναι απορριπτέοι δεδομένου ότι ο προσφεύγων ουδέν στοιχείο προσεκόμισε για την απόδειξη του βασίμου των εν λόγω ισχυρισμών.

9. Επειδή, προβάλλεται, αορίστως ότι τρεις από τις επίδικες απουσίες του προσφεύγοντος δεν οφείλοντο σε υπαιτιότητά του αλλά στην εκ μέρους του προέδρου του δημοτικού συμβουλίου κακή χρήση της διακριτικής ευχέρειάς του να καθορίζει την ημέρα και την ώρα συνεδριάσεως του δημοτικού συμβουλίου, δεδομένου μάλιστα ότι τόσο ο προσφεύγων όσο και οι άλλοι δημοτικοί σύμβουλοι που επίσης διατηρούν εποχικά καταστήματα, είχαν ζητήσει από τον πρόεδρο του δημοτικού συμβουλίου να καθορίσει ώρες συνεδριάσεως κατά προτίμηση τις πρώτες απογευματινές, ώστε να δύνανται να συμμετέχουν και οι διατηρούντες καταστήματα δημοτικοί σύμβουλοι χωρίς βλάβη των επαγγελματικών τους συμφερόντων. Ο λόγος, όμως, αυτός της κρινομένης προσφυγής είναι απορριπτέος, πρωτίστως, γιατί η συνήθης επαγγελματική απασχόληση δημοτικού συμβούλου δεν συνιστά λόγο άρσεως της υποχρεώσεώς του να εκτελεί τα κατά την § 1 του άρθρου 98 ΔΚΚ καθήκοντά του. Εξ άλλου, εν προκειμένω, ο καθορισμός της 8 μ.μ. ως χρόνου συνεδριάσεως του δημοτικού συμβουλίου κατά την εαρινή περίοδο δεν συνιστά, σύμφωνα με τα διδάγματα της κοινής πείρας, κακή χρήση της διακριτικής ευχέρειας του προέδρου του Δημοτικού Συμβουλίου ως προς τον προσδιορισμό του χρόνου συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου (αρ. 94 § 2 εν συνδυασμῷ προς το άρθρο 119 ΔΚΚ).

10. Επειδή, ο λόγος της κρινομένης προσφυγής περί αναιτιολογήτου της προσβαλλομένης πράξεως είναι απορριπτέος ως αλυσιτελῶς προβαλλόμενος, δεδομένου ότι το Συμβούλιο της Επικρατείας όταν κρίνει επί προσφυγής, εξετάζει την υπόθεση κατά τον νόμο και την ουσία εξ υπαρχής και προβαίνει σε νέα εκτίμηση και αξιολόγηση του αποδεικτικού υλικού και των στοιχείων του φακέλου της υποθέσεως (αρ. 43 του Π.Δ. 18/1989, Α' 8).

Διά ταύτα

Απορρίπτει την υπό κρίση προσφυγή.

Διατάσσει την κατάπτωση του παραβόλου.

Καταδικάζει τον προσφεύγοντα στη δικαστική δαπάνη του Δημοσίου, η οποία ανέρχεται σε τριακόσια ογδόντα (380) ευρώ.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 25 Φεβρουαρίου 2002 και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 27ης Ιουνίου 2002.

Ο Πρόεδρος του Γ` Τμήματος

Η Γραμματέας του Γ` Τμήματος

Γ. Σταυρόπουλος

Δ. Μουζάκη